

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomen Vientiluotto Oy:n vuosien 1982—1983 ulkomaisen luotonoton korkotuesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että valtioneuvosto oikeutettaisiin antamaan sitoumuksia korkotuen suorittamisesta Suomen Vientiluotto Oy:lle kotimaiselta telakalta kotimaiselle ostajalle tapahtuvien laivatilausten rahoittamiseksi. Kyseeseen tulisivat vuonna 1983 tilattavat alukset ja niiden toimitusluottojen rahoitusluottojen ylärajaksi, joita korkotuki koskisi, esitetään 700 miljoonaa markkaa. Korkotuen määrä olisi Suomen Vientiluotto Oy:n ulkomaisten luottojen efektiivisten korkokustannusten ja 8 prosentin vuotuisen koron välinen erotus. Tarkoituksena on, että Suo-

men Vientiluotto Oy pyrkii sellaisiin lainajärjestelyihin, että korkotuen määrä voidaan rajoittaa kyseisten alusten osalta yhteensä enintään 70 miljoonaan markkaan luovutushetkiin 10 prosentin korkokannan mukaan diskontattuna. Järjestelyjen toteuttamisen edellytyksenä on, ettei Suomen Vientiluotto Oy:n kannattavuutta rasiteta. Esityksestä aiheutuisi valtiolle menoja vuosina 1986—98.

Lainmuutos on tarkoitus saattaa voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt ehdotetun lain.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Suomen Vientiluotto Oy:n yhtiöjärjestys ei ennen helmikuussa 1983 tehtyä muutosta sallinut luotonantoa kotimaisille tilaajille tehtyihin toimituksiin. Tämä johtui siitä, että aikaisempi pelkästään debentuurilainoin tapahtuva jälleenrahoitus ei olisi mittasuhteiltaanakaan sallinut tämänkaltaista laajennusta yhtiön toimintaan sekä siitä, että kotimaiset pääomahyödykkeiden toimitukset rahoitettiin Suomen Pankin ja liikepankkien yhteisin kotimaisten toimitusten rahoitusjärjestelyin ns. KTR-luotoin.

Suomen Vientiluotto Oy:n siirryttyä vuonna 1981 aikaisempaa suuremmassa määrin kattamaan rahoitustarvettaan myös ulkomaisella ottolainauksella laajenivat periaatteessa yhtiön rahoitusmahdollisuudetkin. Tämän mahdollisuuden

hyväksikäyttöä tässä tilanteessa kotimaisten alustoimitusten rahoittamiseksi puoltaa erityisesti se, että KTR-rahoitus muuttuvakorkoisena sekä siihen liittyvien muiden kustannusten johdosta ei salli sellaisia rahoitusehtoja, jotka kotimaisten toimitusten kilpailijoina oleville ulkomaisille alustoimituksille OECD-maiden kesken sovittujen laivaluottoehtojen mukaan voivat tulla kysymykseen.

Toisaalta useat telakkateollisuutta harjoittavat maat soveltavat tällä hetkellä käytännössä poikkeuksellisia järjestelyjä, joilla kotimaisille toimituksille tarjotaan vielä huomattavasti OECD:n laivaluottoehtoja edullisempiakin rahoitusehtoja. Tämä on aiheutunut tarpeesta turvata alan työllisyys tilanteessa, jolle on ominaista jyrkästi alentunut tilauskanta sekä äärimmilleen kiristynyt ulkomainen kilpailu.

Suomen oman telakkateollisuuden työllisyyden turvaaminen lähivuosina siihen saakka, kun Suomen ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton välisen kaupan seuraavan viisivuotiskauden runkosopimuskauden alustilausten vaikutus vuonna 1986 alkaa vaikuttaa, edellyttää poikkeukselliseksi katsottavia toimenpiteitä.

Suomen Vientiluotto Oy:n yhtiöjärjestystä muutettiin helmikuussa 1983 siten, että yhtiö voi myös rahoittaa kotimaisia toimituksia. Kotimaisten alustoimitusten jälleensuoritus joudutaan tehtyjen arvioiden mukaan hoitamaan Yhdysvaltain dollarimääräisellä lainanotolla. Koska korko kansainvälisillä pääomamarkkinoilla tulee todennäköisesti olemaan korkeampi kuin alushankintojen rahoituksessa sovellettava korko ja koska järjestely ei saisi rasittaa Suomen Vientiluotto Oy:n kannattavuutta, edellyttää kyseisten toimitusten rahoitus korkotukea valtion taholta.

Lähtien siitä, että toimitusluottojen ja niiden rahoitusluottojen vuotuinen korko olisi OECD:n laivaluottosopimuksen tämänhetkinen minimikorko 8 % ja kansainvälisten pääomamarkkinoiden vuotuisesti korkotasoksi lähivuosina oletetaan 10 %, olisi tarvittavan vuotuisen korkotuen määrä 2 %. Koska luottoaika on 12 vuotta ja toimitukset tapahtuvat vuonna 1985 merkitsee tämä valtiolle korkotukimenoja vuosina 1986—98.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Hallituksen esityksessä valtion vuoden 1983 ensimmäiseksi lisämenoarvioksi ehdotetaan Suo-

men Vientiluotto Oy:n korkotuen perusteita muutettavaksi siten, että korkotukea voidaan myöntää myös kotimaiselta telakalta vuonna 1983 tapahtuvien kotimaisten laivatilauksen rahoittamiseksi.

Valtion korkotukimenot ajoittuisivat vuosille 1986—98. Valtioneuvosto hyväksyy hakemusten perusteella korkotuen piiriin tulevat lainat. Tarkoituksena on, että Suomen Vientiluotto Oy valtiovarainministeriötä konsultoiden pyrkii sellaisiin lainajärjestelyihin, että korkotuen määrä voidaan rajoittaa yhteensä enintään 70 miljoonaa markkaan alusten luovutushetkiin diskontattuna. Kyseisillä järjestelyillä voidaan rahoittaa kahden aluksen hankinnat.

Edellä mainittujen arvioiden puitteissa annettava korkotuki merkitsee keskimäärin 8,4 miljoonan markan menoja vuosittain vuosina 1986—98, mutta rahoitusjärjestelyjen ajoituksesta johtuen tulevat vuosittaiset menot vaihtelevat huomattavasti.

Sitoumukset korkotuen suorittamisesta tulisi kuitenkin voida antaa tämän lain voimaantulon jälkeen, jotta toimituksiin liittyvät rahoitussitoumukset voidaan antaa.

3. Voimaantulo

Lainmuutoksen on tarkoitus tulla voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on hyväksynyt ehdotetun lain.

Edellä olevan perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**Suomen Vientiluotto Oy:n vuosien 1982—1983 ulkomaisen luotonoton korkotuesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään Suomen Vientiluotto Oy:n vuosien 1982—1983 ulkomaisen luotonoton korkotuesta 17 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (936/82) 1 §:ään uusi näin kuuluva 3 momentti:

1 §

Valtioneuvostolla on myös oikeus määräämälään ehdoilla antaa sitoumuksia korkotuen suorittamisesta vuosina 1986—1998 lainoille, joita Suomen Vientiluotto Oy ottaa ulkomailta sellaisten enintään 700 000 000 markan määräisten toimitusluottojen rahoittamiseksi, jotka kotimaisen telakka myöntää vuonna 1983 tapahtuvien

kotimaisten laivavarausten rahoittamiseen. Korkotukena voidaan suorittaa enintään Suomen Vientiluotto Oy:n ottamien ulkomaisten lainojen kokustannusten ja 8 prosentin vuotuisen koron välinen erotus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1983.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Kauppa- ja teollisuusministeri *Seppo Lindblom*

